

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO I USŁUG

z dnia 3 czerwca 1975 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach produkujących wyroby szczotkarskie.

Na podstawie art. 208 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 141) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa warunki bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach produkujących wyroby szczotkarskie, zwanych dalej „zakładami”.

§ 2. 1. Pomieszczenia zakładów powinny mieć skuteczną wentylację naturalną. Co najmniej 30% powierzchni okien powinno być dostosowane do otwierania z poziomu podłogi, w tym 10% powierzchni okien powinny stanowić górne wywietrzniki.

2. Pomieszczenia produkcyjne, w których pracownicy mogą być narażeni na działanie substancji szkodliwych dla zdrowia, powinny być wyposażone w mechaniczną wentylację nawiewno-wywiewną, zapewniającą nieprzekraczanie najwyższych dopuszczalnych stężeń tych substancji w powietrzu.

3. Stanowiska pracy bezpośrednio narażone na działanie wydzielających się par, gazów lub pyłów powinny być wyposażone w miejscową sprawną wentylację wywiewną.

4. Podłogi powinny być równe, wykonane z materiałów będących złym przewodnikiem ciepła, niepalnych, nie-nasiąkliwych i łatwo zmywalnych, a w pomieszczeniach, w których odbywają się procesy technologiczne określone w § 5, powinny mieć odpowiednie nachylenie w kierunku kanałów odpływowych.

§ 3. 1. W pomieszczeniach, w których pracują niewidomi, jak również w łączących się z nimi korytarzach oraz w pomieszczeniach higienicznosanitarnych powinny być zainstalowane i utrzymane w stałej sprawności urządzenia ostrzegawcze (sygnalizacja dotykowa i dźwiękowa) do przeciwdziałania czynnikom powodującym urazy.

2. Podłogi w miejscach przejść w pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1, niezależnie od spełnienia warunków określonych w § 2 ust. 4, dla zapewnienia bezpieczeństwa poruszania się niewidomych powinny być pokryte chropowatą wykładziną, chroniącą przed poślizgiem, wyczuwalną dotykiem stóp, odróżniającą je od podstawowego podłoża.

3. Źródła zagrożeń wypadkowych na stanowiskach pracy powinny być zabezpieczone osłonami; na osłonach powinny być umieszczone tabliczki, wydrukowane pismem Braille'a, informujące o zagrożeniu zdrowia lub życia w razie zdjęcia osłony w czasie pracy maszyny.

§ 4. Zabrania się używania otwartego ognia i palenia tytoniu w pomieszczeniach produkcyjnych i w magazynach. Palenie tytoniu dopuszczalne jest tylko w pomieszczeniach przeznaczonych na palarnie, przy zapewnieniu 10-krotnej wymiany powietrza na godzinę.

§ 5. 1. Pomieszczenia, w których odbywa się moczenie, pranie, gotowanie i barwienie surowców pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, powinny mieć ściany do wysokości 2 metrów pokryte materiałem nienasiąkliwym, łatwo zmywalnym, odpornym na działanie środków stosowanych w procesie produkcyjnym.

2. Urządzenia suszarnicze powinny być przystosowane do pośredniego ogrzewania oraz powinny mieć osłony zabezpieczające przed nadmiernym promieniowaniem.

3. Suszarnie przeznaczone dla wyrobów malowanych lub lakierowanych powinny spełniać wymagania jak dla pomieszczeń zagrożonych wybuchem.

§ 6. 1. W zakładach produkujących miotły ze słomy sorgo proces siarkowania tej słomy powinien odbywać się w odrębnym budynku (siarkowni) usytuowanym od strony zawietrznej, a odległość otworów pomieszczeń siarkowni od otworów innych pomieszczeń nie może być mniejsza niż 20 m.

2. Komory gazoszczelne, w których odbywa się proces siarkowania słomy sorgo, należy dokładnie wietrzyć przed wyładowaniem słomy.

3. Odprowadzanie gazów z komór siarkowni powinno odbywać się za pomocą mechanicznego wyciągu wyprowadzonego na dach budynku i uruchamianego z zewnętrznej strony komory.

4. Słoma sorgo po siarkowaniu powinna być przechowywana co najmniej przez 48 godzin w przewiewnych pomieszczeniach.

5. Przy pracy związanej z siarkowaniem oraz usuwaniem słomy sorgo po siarkowaniu pracownicy powinni stosować środki ochrony osobistej dróg oddechowych.

§ 7. 1. Mieszanie i czesanie surowców szczotkarskich powinno odbywać się w oddzielnym pomieszczeniu.

2. Podczas czesania włókien roślinnych pracownicy powinni stosować środki ochrony osobistej dróg oddechowych.

3. Po zakończeniu pracy grzebienie do ręcznego czesania surowca należy zabezpieczyć osłoną.

4. W czasie ruchu mieszadła mechanicznego zabronione jest ręczne usuwanie i przesuwanie surowca.

§ 8. 1. Uruchomienie gilotyny mechanicznej przy cięciu surowców powinno następować oburącz. Nóż mechaniczny od strony spadających odciętych wiązek powinien mieć osłonę zabezpieczającą przed zbliżeniem palców do noża. Odcięte wiązki powinny być odbierane za pomocą przystosowanego do tego celu urządzenia.

2. Przy posługiwaniu się gilotyną ręczną jedna ręka powinna dociskać urządzenie zaciskające wiązkę surowca, a druga prowadzić dźwignię noża. Urządzenie ściskające surowiec powinno być umieszczone w bezpośredniej bliskości noża, spełniając tym samym rolę osłony od strony podawania surowca.

§ 9. 1. Do podgrzewania kalafonii lub lepiku przy wyrobie szczotek i pędzli nie wolno stosować otwartego ognia.

2. Stanowisko pracy do wklejania pęczków surowca w oprawki (obsadzania szczotek i pędzli) powinno mieć nisko umieszczony okap mechanicznego wyciągu powietrza.

3. Do cięcia nici należy stosować noże jednostronnie ostrzone, które należy przechowywać w futerałach. Poza stanowiskiem pracy nie wolno poruszać się z nożami.

4. W pomieszczeniu, w którym odbywa się wklejanie pęczków surowca w oprawki, wolno przechowywać zapas spoiwa tylko na jedną zmianę pracy.

§ 10. Przy wyrobie szczotek kręconych w drucie umożliwienie drutu w uchwycie maszyny do skręcania powinno uniemożliwić jego wyrwanie. Zaczep końca drutu powinien mieć urządzenie ograniczające długość skrętu.

§ 11. W czasie pracy automatów i półautomatów do produkcji szczotek nie wolno manipulować przy głowicach. Wiertła automatów i półautomatów powinny być osłonięte.

§ 12. Piaskowanie i opalanie pędzli pierścieniowych powinno odbywać się w miejscu wydzielonym z ogólnego pomieszczenia.

§ 13. Przygotowywanie klejów fenolowo-formaldehydowych i innych o właściwościach szkodliwych dla zdrowia powinno odbywać się w pomieszczeniu wydzielonym do tego celu.

§ 14. 1. Magazyny surowców oraz wyrobów gotowych powinny być zlokalizowane w osobnych pomieszczeniach.

2. Substancje trujące należy przechowywać, oznaczać i stosować zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 15. Zakład obowiązany jest mieć pomieszczenia i urządzenia higienicznosanitarne, określone w odrębnych przepisach, dla prac o dużym stopniu zabrudzenia.

§ 16. Pracownicy powinni otrzymywać środki do utrzymania higieny osobistej zgodnie z normami ustalonymi przez zakład pracy.

§ 17. Pracownik nie może być dopuszczony do pracy bez odzieży ochronnej i sprzętu ochrony osobistej, przewidzianych dla danego stanowiska pracy. Zasady przydzielania pracownikom odzieży ochronnej oraz dostarczania odzieży roboczej regulują odrębne przepisy.

§ 18. Zakłady i ich oddziały powinny mieć punkty udzielania pierwszej pomocy w razie wypadków i zachorowań, wyposażone w apteczki i obsługiwane przez przeszkolonych pracowników.

§ 19. 1. Pracowników niewidomych nie wolno zatrudniać w lakierniach, stolarniach oraz przy cięciu i obróbce surowców.

2. Pracowników będących inwalidami, w tym również niewidomych, nie wolno zatrudniać przy pracach, które lekarz zakładowy uzna za niewskazane dla danego pracownika.

§ 20. 1. Zakłady opracują w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia szczegółowe instrukcje dla każdego stanowiska pracy i doręczają je za pokwitowaniem pracownikom oraz wywieszają przy każdym stanowisku pracy.

2. Dla pracowników niewidomych instrukcja powinna być wydrukowana pismem Braille'a oraz przekazana słownie, a następnie znajomość jej przepisów przez tych pracowników powinna być sprawdzona przez kierownika zakładu.

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 1975 r.

Minister Handlu Wewnętrznego i Usług: J. Gawłysiak